

'In de hele stad kinderen en alle andere bewoners met een aantrekkelijke speelomgeving in de buurt uitnodigen om meer actief te bewegen, ontdekken en ontmoeten.'

## Uitgangspunten voor een beweegvriendelijke stad:

De uitgangspunten voor een beweegvriendelijke stad zijn opgesteld aan de hand van het beleidskader 'Natuurlijk Buiten Spelen' uit 2017. De uitgangspunten richten zich op de formele speel- en sportvoorzieningen in de gemeente, maar ook op de openbare ruimte als geheel.



### 1 Centrale speel- en sportplekken

In elke buurt zijn goede, centrale speel- en sportvoorzieningen aanwezig, die zijn ingericht voor een brede doelgroep. Kinderen, jongeren en volwassenen voelen zich thuis op een centrale plek en hebben de mogelijkheid om samen te spelen of sporten. Ontmoeting tussen alle bewoners wordt gestimuleerd. Het motto is: liever minder, goede voorzieningen, dan veel net-niet voorzieningen. Kwaliteit boven kwantiteit.



### 2 Diversiteit van het speel- en sportaanbod verbreden

Door te variëren in het speel- en sportaanbod per buurt ontstaat een rijk aanbod. Kinderen worden hiermee gestimuleerd meer hun eigen spel te bedenken en spelen. In samenhang met de centrale voorzieningen ontstaat ruimte voor een alternatieve inrichting op de kleine aanvullende speelplekken. Op deze locaties worden de speeltoestellen niet meer vervangen. De plek wordt met de buurt ingericht als een speelplein of ravotplek (natuurlijk spelen).

Deze diversiteit komt ook terug bij de sportplekken, door het aanbieden van verschillende beweegvormen worden uiteindelijk meer gebruikers bediend.



### 3 Co-creatie

In gemeente Helmond wordt steeds meer uit gegaan van de eigen kracht van de bewoners en de samenwerking met partners in de stad. Iedereen kan iets bijdragen: bijvoorbeeld terreinen openstellen, activiteiten organiseren, toezicht houden of extra belevingswaarde creëren.

Een speciaal beroep wordt gedaan op door de gemeente gesubsidieerde verenigingen en partners om bij het uitwerken van de plannen op wijkniveau mee te denken en te doen; vanuit maatschappelijke betrokkenheid, maar ook omdat het van meerwaarde is voor hun leden en hun vereniging.



### 4 Speel - en beweegroutes

Een goed middel om bewoners te stimuleren meer te bewegen is het faciliteren van functionele en veilige beweegroutes. Fietzers en voetgangers krijgen ruim baan in Helmond, zowel in de buurten als in de groenzones. Dit moet bewoners prikkelen tot diverse vormen van bewegen (blokje om, hond uitlaten, hardloopronde, skaten).

Voortbordurend op deze beweegroutes kunnen speelroutes voor kinderen worden aangelegd. Deze routes verbinden de belangrijkste voorzieningen voor kinderen.



### 5 Voorzieningen en verenigingen

Een deel van de speelvoorzieningen in Helmond zijn niet openbaar toegankelijk, daarom wordt ingezet op samenwerkingen met partijen in de buurt. Bijvoorbeeld het openstellen van schoolpleinen of sportparken, zodat men hier in de eigen tijd kan spelen of sporten.

Verder is er ruimte aanwezig voor initiatieven vanuit de buurt, bijvoorbeeld een tijdelijk speel- of sportinitiatief op een braakliggend terrein of sport (niet in verenigingsverband) in de woonomgeving.



### 6 Bewegen op de stoep en in het groen

De openbare ruimte is bespeelbaar en toegankelijk voor iedereen. Door kleine ingrepen kan de openbare ruimte al een stuk beweegvriendelijker worden gemaakt, bijvoorbeeld door brede speelstoepen.

Daarnaast worden groene en blauwe aders in de stad versterkt. Waardoor kinderen spelenderwijs natuur in de woonomgeving kunnen ontdekken en waardoor bewoners van alle leeftijden worden uitgedaagd om meer buiten te bewegen.

# Uitgangspunten wijkspeelplan Centrum & Binnenstad-Oost:

Het wijkspeelplan staat aan de basis van de voorgestelde (her)inrichting van de openbare speel- en sportruimte. Dit plan is opgesteld aan de hand van het beleidskader 'Natuurlijk Buiten Spelen' uit 2017, bovenstaande uitgangspunten, een inventarisatieronde langs de speelplekken en gesprekken met betrokken partijen en bewoners uit Helmond Centrum & Binnenstad-Oost.

## Formele speel- en sportplekken in Centrum & Binnenstad-Oost:

### Huidige stand van zaken en toekomstige ontwikkelingen

De speel- en sportvoorzieningen in de buurt zijn opmerkelijk verspreid. In het centrum zelf is vrijwel geen formele voorziening te vinden (#01, #02 en #03). In de rest van de wijk liggen, haast willekeurig grote en kleine speelplekken door elkaar. Het ene buurtje is daarbij duidelijk beter voorzien dan de andere. In de wijk liggen populaire voorzieningen voor de hele wijk als het Weverspark (#28) en de Hermelijnstraat maar ook plekken die uit maar één toestel bestaan en nagenoeg niets toevoegen aan de speelruimte. Doordat er veel autoverkeer door Binnenstad-Oost gaat en daardoor sprake is van veel barrières, zijn er meerdere centrale speelplekken nodig, zodat iedereen veilig kan spelen.

In de afgelopen 15 jaar is er via het wijkontwikkelingsplan veel in Binnenstad-Oost geïnvesteerd. Daarbij is meer openbare ruimte gecreëerd en zijn diverse grote en kleine speelplekken gerealiseerd. Bewoners zijn zelf met name erg tevreden over het centraal gelegen Weverspark als voorziening voor de hele wijk. In het kader van de Centrumontwikkeling zijn grootschalige veranderingen gaande (o.a. gekoppeld aan een speelplek): de aanleg van het Havenpark (2019/2020), de herinrichting van het Watertorenpark (2020-2021), nieuwbouw de Oranjekade en herontwikkeling de Waart (2020). Er zijn ideeën voor een literaire speelplek in het Havenpark, speelaanleidingen op de Mark en een kunst-/beweegroute door het centrum.

De wijkraad en diverse (buurt)verenigingen zijn betrokken bij beweegaanbod in Helmond Centrum & Binnenstad-Oost. O.a. in de Cruyff Court worden activiteiten georganiseerd door LEV en JIBB+

## De openbare ruimte en verenigingen in Centrum & Binnenstad-Oost:

### Huidige stand van zaken:

Er loopt een beweegroute door de vooral grijze, stenige wijk, die vooral volwassenen en ouderen stimuleert om meer in beweging te komen en gebruik te maken van de openbare ruimte. Deze begint bij Wijkhuis de Fonkel. Met de huidige inrichting is deze route vooral gericht op bewegen en niet specifiek op spelen. Bewoners zijn niet heel tevreden over de beweegroute. Kritiek richt zich met name op de vindbaarheid van de route, maar ook de wijk zelf zou zich minder goed lenen voor een wandelroute omdat er erg hard gereden wordt.

Er is één basisschool in de wijk, De Vuurvogel. Het schoolplein van deze school is niet openbaar. Een aantal andere scholen vallen net buiten de wijk.

In de wijk is relatief minder openbare ruimte (smallere straten, veel bebouwing), al is dit veel meer een probleem in het Centrum en rondom plekken #07, #09, #10, #14 en #15. Ook is er voor gekozen om niet in alle open grasveldjes of pleintjes een formele speelvoorziening te maken (bijv. het Piet Blomplein, de Kasteeltuin). Hier kan echter ook zonder een speeltoestel prima gespeeld worden.

### Aanbevelingen

#### 1. Centrale speel- en sportplekken

- Doordat centrale speelplekken een hoge verblijfswaarde hebben, wordt ontmoeting gestimuleerd voor zowel de kinderen als (groot)ouders. Zeker in een wijk waarin de openbare ruimte beperkt is tot enkele parken en centraal gelegen plekken is het waardevol om sterk in te zetten op een goede verblijfswaarde.
- Dit is op een aantal plekken al goed gedaan, maar kan beter bij bijvoorbeeld de Welpenstraat (#15) waar ruimte is om de plek uit te breiden tot een prettige buurtplek. In het noorden, aan de Dijksestraat (#04) ligt ook een ruime speelplek met veel (meer) potentie voor de buurt. Nu is deze nog erg verborgen.

#### 2. Diversiteit van het speel- en sportaanbod verbreden

- De diversiteit van het speel- en sportaanbod is al best in orde in de wijk. Dit kan wel worden vergroot door met name bij kleinere speelplekken die niet nu niet goed werken, te kijken naar een andere inrichtingsvorm zoals natuurlijk spelen of een speelpleintje met speelaanleidingen. Hierbij wordt wel aanbevolen om een duidelijk herkenbare speel functie (of bordje) toe te voegen zodat de ruimte niet wordt toegeëigend door parkeerders of hondenuitlaters.
- In het algemeen is er in de wijk wel een gebrek aan een echt goede plek om natuurlijk te kunnen spelen en plekken waar oudere jeugd terecht kan. Met het nieuwe Havenpark en Watertorenpark kan hieraan (deels) invulling worden gegeven.

#### 3. Co-creatie

- Faciliteer en organiseer bijeenkomsten om verschillende partijen bij elkaar aan tafel te krijgen, om zo nieuwe en wisselende samenwerkingsverbanden te creëren en de creatie van nieuwe ideeën mogelijk te maken.
- Lever maatwerk per buurt, zodat de omvorming van speelplekken aansluit bij de wensen van om- en aanwonenden. Met name de herinrichting van kleine speelplekken biedt veel ruimte voor initiatieven van bewoners.
- In de wijk zijn nu nog geen initiatieven voor herinrichting aangedragen. Dit kan worden gestimuleerd door voorbeelden van andere wijken te laten zien én ook duidelijk te maken (online) wat er mogelijk/nodig is bij het indienen van een initiatief.

#### 4. Speel- en beweegroutes

- In 2018 is de beweegroute aangelegd. Volgens bewoners werkt deze nu nog niet optimaal. Juist in een wijk met veel barrières kan de beweegroute echter ook een oplossing zijn voor een goede route om buurtjes te verbinden en om bij een speelplek, schoolplein of wijkhuis te komen. Geadviseerd wordt daarom om vooral samen met bewoners te kijken hoe de route hierin een rol kan spelen.
- Om speelroutes te maken voor kinderen zijn speelaanleidingen nodig. Dit kan al door kleine ingrepen worden bereikt, zoals het aanbrengen van pleinplakkers, poefs of obstakels. Dit kan ook in Co-creatie (aanbeveling 3.).

#### 5. Voorzieningen en verenigingen

- Bij Wijkhuis de Fonkel in de buurt ligt eventueel een mogelijkheid om een buitenspeelkast te huren. Speeltuinenvereniging Leonardus denkt graag mee over het verbeteren van de openbare speelruimte. Locatie 04 heeft sleutelbeheer door bewoners. Door samen op te trekken, met elkaar mee te denken of het beheer te delen is er vaak meer mogelijk. In de wijk liggen geen sportverenigingen.

#### 6. Bewegen op de stoep en in het groen

- Door de grote verkeersdruk is er nauwelijks ruimte op de stoep om (veilig) te kunnen spelen. Bij de Hindestraat kan er mogelijk gespeeld worden als er niet teveel auto's geparkeerd zijn. Daarnaast is er ook beperkt (speel)groen. Het Weverspark heeft vanzelfsprekend natuurlijke elementen, hier kan wel gespeeld worden, zo ook bij het Wezelplein. Verder zijn bomenlanen zoals op de Prins Karelstraat en Bakelsedijk uitzonderingen op het verder overwegend "grijze" straatbeeld.

2019

**Herinrichting speelplek**  
**05 Mgr. Noyenstraat**



Speelplek wordt opnieuw gericht.

**Impuls speelplek**  
**23 Overspoor**



Opwaarderen speelplek vanuit project Annawijk.

2020

**Opheffen speelplek en herontwikkeling gebied (de Waart)**  
**02 Matthijs Vermeulenstr.**    **N Torenstraat**




Beide plekjes worden opgeheven bij de sloop van de Gaviolizaal (2020). De openbare ruimte wordt vervolgens opnieuw ingericht inclusief nieuwe speelruimte.

**Herinrichting speelplek**  
**03 Watertorenpark**



Herinrichting als park met skatebaan en speeltoestellen. Start 2020 - geplande oplevering 2021.

periode 2021-2023

**Omvorming blokspeelplek**  
**01 Anna van Eekerenstr.**



De toestellen op deze plek worden niet meer vervangen als deze 'op' zijn. De plek wordt daarna met natuurlijke ingrepen omgevormd tot ravotplek.

**Informeel spelen**  
**07 St. Willibrordstr.**



De toestellen op deze plek worden niet meer vervangen als deze 'op' zijn. De plek wordt daarna met natuurlijke ingrepen omgevormd tot ravotplek.

**Impuls buurtspeelplek**  
**15 Welpenstraat**



De speelplek wordt opgeknapt en heringericht met natuurlijke speelaanleidingen.

**Informeel spelen**  
**19 Hindestraat**



De toestellen worden niet vervangen als deze 'op' zijn. De plek wordt daarna ingericht als ravotplekje, mogelijk met stormbaan.

**Impuls speelplek**  
**24 St. Annaplein**

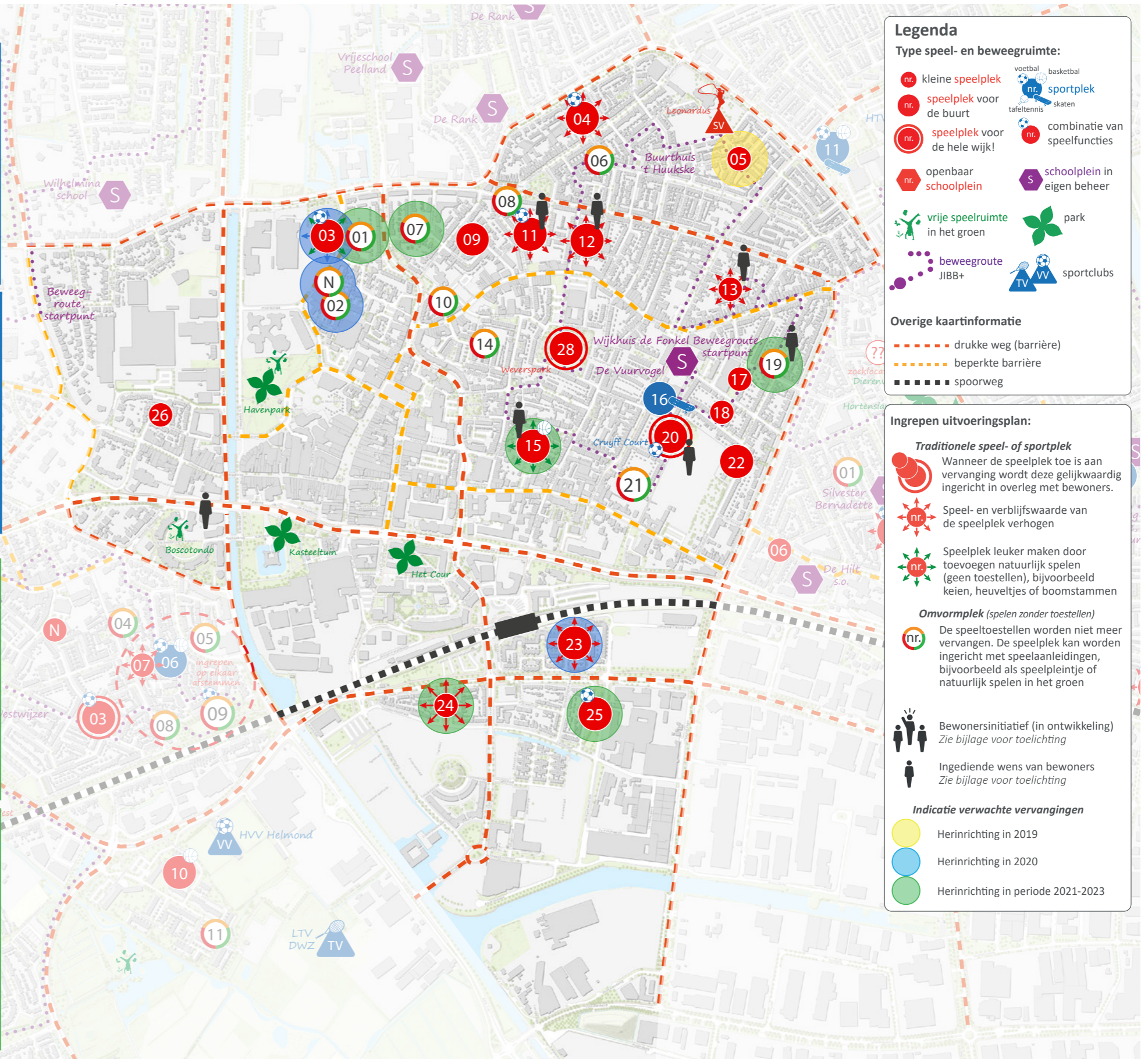


Opwaarderen speelplek vanuit project Annawijk.

**Herinrichten sportplek**  
**25 Montgomeryplein**



Herinrichten sportplek vanuit project Annawijk.



# Bijlage: input bewoners per speelplek – bewonersbijeenkomst 6 juni 2019

## Algemene punten tijdens de bewonersbijeenkomst (6 juni 2019).

- Door bewoners werd, in het kader van de mogelijkheden om lekker buiten te spelen, vooral gewezen naar de verkeersdruk in de wijk. Er wordt niet alleen hard gereden, maar ook de parkeerdruk is erg hoog waardoor stoepen vaak worden opgeslokt door auto's. Voor kinderen is er weinig ruimte op straat.
- Een plek met potentie is natuurlijk speeltuinvereniging Leonardus. Deze wordt nu nog niet altijd optimaal gebruikt.
- Voor oudere kinderen (12+) is er nu te weinig. Daarom wordt er op sommige plekken rottigheid uitgehaald waardoor jonge kinderen hier niet durven te spelen.
- In het algemeen zien bewoners graag minder zand op speelplekken. Dit wordt beschouwd als vies en ongezond (kattenbak).
- Kinderen spelen vooral op de grotere sportplekken (Cruyff Court).
- Er mag best worden nagedacht over het centraliseren van speelvoorzieningen en/of het inrichten zonder toestellen, maar dan moeten er wel echt leuke speelplekken komen met veel uitdaging en moet er nagedacht worden over hoe kinderen op deze plekken kunnen komen.
- Geen speelplek, maar wel leuke plek om in het groen te spelen: De Boscotondo. Het zou leuk zijn als hier meer speelaanleidingen zouden zijn.

## Locatie 04 - Dijksestraat

Op de bewonersavond is de volgende input gegeven voor deze speelplek(ken):

- Sleutelbeheer door omwonenden. Leuke mooie grote plek. Goed voor jongeren 10/12+ als het voetbal hier nog beter wordt ontwikkeld. Dat haalt ze uit de wijken.
- De plek is nu nog erg 'verstopt' het zou helpen als kinderen zouden weten als deze plek er ook is door bijvoorbeeld activiteiten te organiseren.

## Locatie 11 - To Hölscherplein

Op de bewonersavond is de volgende input gegeven voor deze speelplek(ken):

- Wordt veel gespeeld. Fijne plek maar ook een erg onveilig plein door fietsen/scooters. Een watertappunt is gewenst.

## Locatie 12 - Zonnehof

Op de bewonersavond is de volgende input gegeven voor deze speelplek(ken):

- Ouders/buurtbewoners zitten in de zon op een vensterbank in de hoek bij elkaar. Kinderen spelen op het veld en op de speeltoestellen. Ze vinden het een leuke plek, zijn tevreden. Maar het kan wel leuker; meer toestellen. Voetbal zou leuk zijn. Ten oosten van #12 komt een nieuwe plek, maar wat er komt is onbekend.

## Locatie 13 - Zangershof

Op de bewonersavond is de volgende input gegeven voor deze speelplek(ken):

- Wens voor uitbreiden, voor alle leeftijden (ook ouderen). In de winter schaatsbaan van maken. En misschien leuk; een blote-voeten-pad.

## Locatie 15 - Welpenstraat

Op de bewonersavond is de volgende input gegeven voor deze speelplek(ken):

- Er is nu weinig aanbod, meer speeltoestellen zou leuk zijn.
- Bewoners die voor hun huis zitten geven aan dat parkeren een probleem is. Aan de ene kant staat vergunningen, aan de andere kant staat dat het gratis is.
- Uitbreiding is mogelijk, let op veiligheid en overlast drugsgebruik. Nu zijn er al veel verstophoekjes. Goede verlichting is ook gewenst. Op de speelplek is nu een leeg grasveld waar wel wat mogelijk is qua natuurlijk spelen.

## Locatie 19 - Hindestraat

Op de bewonersavond is de volgende input gegeven voor deze speelplek(ken):

- Inrichten als pleintje, rekstokken toevoegen voor oudere kinderen. En overige beschutte speelplekken voorzien van natuurlijke ondergrond. Minder scooters e.d. (drugs)overlast.

## Locatie 20 - Hermelijnstraat

Op de bewonersavond is de volgende input gegeven voor deze speelplek(ken):

- Kinderen op locatie geven verschillende dingen aan: Het watertappunt is soms kapot, dat is zonde. Het veld is fijn. Soms worden de ballen bij de begraafplaats over de muur geschoten, die krijg je dan niet altijd meer terug. Soms zelf ophalen, maar dat is wel lastig.
- Ook is er wel eens hondenpoep en –plas soms en ook sigaretten. Kan daar niet een bordje voor komen?
- JIBB+ en LEV bieden activiteiten aan; elke woensdag voor 13-18 jaar, dit is een succes. Maar het is eigenlijk voor iedereen leuk. Kan dat meer?



Initiatief uit de buurt\*: Vanuit de speeltuinvereniging Leonardus wordt aangegeven graag actief mee te doen in een verdere uitvoeringsslag om te kijken wat de speeltuin daarin zou kunnen betekenen.



## \*Initiatieven uit de buurt:

Tijdens de bewonersbijeenkomst van 6 juni 2019 hebben bewoners van Helmond Centrum & Binnenstad-Oost hun mening gegeven over het concept-uitvoeringsplan. Dit leverde naast veel nuttige input op het concept-uitvoeringsplan ook een enkel interessant initiatief op. Deze zal, net als de initiatieven uit andere wijken worden beoordeeld op haalbaarheid.

Nieuwe initiatieven blijven natuurlijk altijd welkom. Ook daarbij zal worden gekeken of deze te realiseren zijn en wat daarbij de rol van de gemeente en bewoners zelf kan zijn.